

Số: 03/2024/QĐST-VDS

Đông Hòa, ngày 02 tháng 5 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ ĐÔNG HÒA – TỈNH PHÚ YÊN

Thành phần giải quyết việc dân sự, gồm có:

Thẩm phán chủ tọa phiên họp: bà Bùi Thị Lệ Hiền.

Thư ký phiên họp: bà Nguyễn Thị Huệ – Thư ký Tòa án nhân dân thị xã Đông Hòa, tỉnh Phú Yên.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Đông Hòa tham gia phiên họp: bà Nguyễn Thị Thúy Ngọc – Kiểm sát viên.

Ngày 02 tháng 5 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Đông Hòa, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 53/2024/TLST-VDS ngày 19 tháng 3 năm 2024 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 02/2024/QĐST-DS ngày 19 tháng 4 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

* **Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:**

Bà Võ Thị H, sinh năm: 1948

Địa chỉ: khu phố P, phường H, thị xã Đ, tỉnh Phú Yên.

* **Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

- Bà Nguyễn Thị T, sinh năm: 1971

- Bà Nguyễn Thị Đ, sinh năm: 1976

- Ông Nguyễn Văn T, sinh năm: 1981

- Ông Nguyễn Ngọc V, sinh năm: 1986

Đồng trú tại: khu phố P, phường H, thị xã Đ, tỉnh Phú Yên.

- Bà Nguyễn Thị T1, sinh năm: 1979

Trú tại: khu phố P1, phường H, thị xã Đ, tỉnh Phú Yên.

- Bà Nguyễn Thị K, sinh năm: 1983

HKTT tại: thôn P, xã H, thị xã Đ, tỉnh Phú Yên

Chỗ ở hiện nay: khu phố P, phường H, thị xã Đ, tỉnh Phú Yên.

- Bà Nguyễn Thị L, sinh năm: 1988

Trú tại: khu phố P, phường H1, thị xã Đ, tỉnh Phú Yên.

Các đương sự đều vắng mặt, có đơn xin giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

* Người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Võ Thị Hồng trình bày:

Bà Võ Thị H và ông Nguyễn L (chết năm 2021) là vợ chồng và có 08 người con chung gồm Nguyễn Thị T, Nguyễn Thị Đ, Nguyễn Thị T1, Nguyễn Văn T, Nguyễn Thị K, Nguyễn Ngọc V, Nguyễn Thị L, Nguyễn Văn T1.

Trong 08 người con chung nói trên, có ông Nguyễn Văn T1 từ khi sinh ra đã bị bệnh sa sút trí tuệ, chậm phát triển. Tháng 9 năm 2013, ông T1 được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng đối với người khuyết tật, mức độ khuyết tật: nặng. Tháng 7 năm 2023, ông T1 được điều chỉnh mức trợ cấp xã hội hàng tháng đối với người khuyết tật: đặc biệt nặng. Hiện nay, ông T1 không nói được, không nhận biết được người thân, sự việc, không tự vệ sinh cá nhân được; mọi sinh hoạt cá nhân đều do gia đình chăm sóc; gia đình đã đưa đi điều trị nhưng tình trạng bệnh không thuyên giảm. Do đó, bà H yêu cầu tuyên bố ông T1 mất năng lực hành vi dân sự. Ngoài ra, bà H không yêu cầu gì khác.

* Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Thị T, bà Nguyễn Thị Đ, bà Nguyễn Thị T1, ông Nguyễn Văn T, bà Nguyễn Thị K, ông Nguyễn Ngọc V, bà Nguyễn Thị L trình bày: thống nhất theo ý kiến của bà H, đề nghị Tòa án tuyên bố ông T1 mất năng lực hành vi dân sự. Ngoài ra, không yêu cầu gì khác.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Đông Hòa phát biểu ý kiến:

Về tố tụng: Thẩm phán, Thư ký đã thực hiện đúng trình tự thủ tục; người tham gia tố tụng đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ theo quy định tại Bộ luật tố tụng dân sự.

Về nội dung: đề nghị căn cứ các Điều 367, 369, 370, 376, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật dân sự; điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án: Chấp nhận toàn bộ yêu cầu của bà Võ Thị H về việc yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự. Bà H được miễn toàn bộ lệ phí việc dân sự do là người cao tuổi.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Đông Hòa nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

[1.1] Bà Võ Thị H yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự nên quan hệ pháp luật là “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, đây là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự. Ông Nguyễn Văn T1 có nơi cư trú tại: khu phố P, phường H, thị xã Đ, tỉnh Phú Yên, nên căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự, yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã Đông Hòa, tỉnh Phú Yên.

[1.2] Người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Võ Thị H; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Thị T, bà Nguyễn Thị Đ, bà Nguyễn Thị T1, ông Nguyễn Văn T, bà Nguyễn Thị K, ông Nguyễn Ngọc V, bà Nguyễn Thị L vắng mặt, có đơn xin giải quyết vắng mặt nên căn cứ khoản 2, 3 Điều 367 Bộ luật tố

tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt người yêu cầu giải quyết việc dân sự, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan.

[2] Xét yêu cầu của bà H thấy rằng:

Theo Sổ khám bệnh do Trạm chuyên khoa tâm thần – Sở Y tế Phú Yên cấp cho ông Nguyễn Văn T1 năm 2023 chẩn đoán: ông Nguyễn Văn T1 bị sa sút trí tuệ mức độ rất nặng; chậm phát triển từ lúc sinh ra, không nói được, không thể tự sinh hoạt và vệ sinh cá nhân. Ông T1 được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng đối với người khuyết tật theo Quyết định số 741/QĐ-UBND ngày 13/9/2013 của UBND huyện Đông Hòa với mức độ khuyết tật được xác định là nặng và được điều chỉnh mức trợ cấp xã hội hàng tháng đối với người khuyết tật đặc biệt nặng theo Quyết định số 4617/QĐ-UBND ngày 18/8/2023. Ngày 22/3/2024, Tòa án nhân dân thị xã Đông Hòa ra Quyết định trưng cầu giám định số: 01/2024/QĐ-TCGD về việc trưng cầu giám định khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của ông Nguyễn Văn T1. Tại Bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 59/KLGD ngày 01/4/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên kết luận: ông Nguyễn Văn T1 mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định: *“Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.....”*.

Vì vậy, yêu cầu của bà Võ Thị H và đề nghị của đại diện Viện kiểm sát là có căn cứ, đúng quy định pháp luật nên chấp nhận toàn bộ yêu cầu của bà Võ Thị H về việc yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Văn T1 mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Về lệ phí việc dân sự: Bà Võ Thị H phải chịu lệ phí việc dân sự theo quy định của pháp luật, nhưng có đơn xin miễn lệ phí do là người cao tuổi, nên được miễn toàn bộ lệ phí việc dân sự. Hoàn trả cho bà Võ Thị H 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng lệ phí đã nộp.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật dân sự;

- Căn cứ điểm đ khoản 1, khoản 2 Điều 12, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận toàn bộ yêu cầu của bà Võ Thị H

Tuyên bố ông Nguyễn Văn T1, sinh năm: 1994; nơi cư trú: khu phố P, phường H, thị xã Đ, tỉnh Phú Yên mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: bà Võ Thị H được miễn toàn bộ lệ phí giải quyết việc dân sự. Hoàn trả cho bà Võ Thị H 300.000đ (Ba trăm nghìn đồng) tiền tạm ứng lệ phí đã nộp tại Biên lai thu tiền tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0003087 ngày 19/3/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Đông Hòa, tỉnh Phú Yên.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu vắng mặt được quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được Quyết định giải quyết việc dân sự hoặc Quyết định được niêm yết theo quy định.

Viện kiểm sát nhân dân thị xã Đông Hòa có quyền kháng nghị Quyết định này trong thời hạn 10 ngày; Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Phú Yên có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:

- TAND, VKSND tỉnh Phú Yên;
- VKSND thị xã Đông Hòa;
- Chi cục THADS thị xã Đông Hòa;
- Người tham gia tố tụng;
- UBND phường H;
- Lưu hồ sơ.

Bùi Thị Lệ Hiền